

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 20 (2)

IZDAN 1 FEBRUARA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12049

Svenska Aktiebolaget Bromsregulator, Malmö, Švedska.

Uređaj za prelaganje prevodnog odnošaja kod vozilnih kočnica.

Prijava od 7 novembra 1934.

Važi od 1 maja 1935.

Traženo pravo prvenstva od 16 novembra 1933 (Nemačka).

Pronalazak se odnosi na takove vozilne kočnice osobito kočaice željezničkih vagona, kod kojih kočne poluge imaju postepeno promenljivi prevodni odnošaj radi prilagođenja kočne snage prema opterećenju kola, pri čem se preinaka prevodnog odnošaja zbiva ukapčanjem i iskapčanjem spojnica, koje zahvaćaju raznim točkama kočnih poluga. Svrlja je pronalaska jednostavna i u pogonu sigurna konstrukcija uređaja za ukapčanje i iskapčanje raznih spojnica (nazvano u buduće teretna smijena), koja se konstrukcija odlikuje prije svega potrebom malenoga prostora, lakoćom udešljivošću praznogohoda i izbjegavanjem opterećenja ležišnih i preložnih dijelova stične pačnice.

Pronalazak je prikazan na nacrtu u jednom obliku izvedbe. Fig. 1 prikazuje u tlosisu, kako je teretna smijena smještena u kočnom motkovlju. Fig. 2 prikazuje oboče teretne smijene u vodoravnom presjeku. Fig. 3 prikazuje jedan dio. Fig. 4 prikazuje oboče teretne smijene u postranom pogledu, a Fig. 5 prikazuje poprečni presjek prema liniji V-V na Fig. 2.

Na slikama označuje 1 kočni cilinder, stupajicu za u kočnom cilindru pomicni kočni stap, 3 glavnu kočnu polugu na čvrstoj točci. Obje kočne poluge spojene su pomoću dvije spojnica 5 i 6, koje zahvaćaju na raznim točkama njihove duljine, a posjeduju stanoviti praznogohod.

Od ovih određuje spojnicu 5 višji prenosni odnošaj, a spojnicu 6 manji prenosni

odnošaj, koji se potonji ukopčava poznatim načinom primicanjem premjestivog stika, čime se praznogohod spojnice 6 smanjuje. Ovaj je praznogohod kod prikazanog oblika izvedbe metnut na polugu u čvrstoj točki, t.j. spojnicu 6 providena je dugoljastom rupom 7 za svornik 8, koji spaja polugu 4 sa spojnicom 6. Pomoću istog svornika 8 spojeno je ručicama ili krakovima 9a oboče 9 okretljivo sa kočnom polugom 4. Kroz oboče prolazi produženje 10 spojnice 6, koje je produženje u obočju u uzdužnom smjeru pomično, ali postrano upravlja oboče u smjeru spojnice 6. Oboče sadrži premjestivi stik 11, koji je određen, da radi skupa sa drugim stikom na produženju 10 spojnice 6. Potonji je stik izrađen u obliku matice 12 namjestivo našarafljene na kraju produženja 10. Fig. 3 prikazuje pogled kraja ove matice. Stik 11 nošen je po kraku 13, koji je pomično smješten na osovini 14, paralelnoj sa produženjem 10, a okretljivo smještenoj u obočju 9. Na ovoj osovini 14 pričvršćen je poteg 15, na koji je pomoću čepa 16 uz globljen zatik 17, koji je vođen u rupi 18 stične paočnice 11. Oko zatika 17 metnuto je tlačno pero 19. Osovina 14 spojena je pomoću motkovlja, koje obuhvaća kutnu polugu, smještenu shodno na čepu 21 poluge na čvrstoj točci, sa preložnom osovinom 23, koja se dade poznatim načinom s rukom na obim stranama kola preložiti.

Ako se preložna osovina preloži u položaj za kočenje sa višim prenosnim odnošajem, dovede se ručka 15 u takav položaj,

da pero 19 ima tendenciju, da izvede krak 13 sa stičnom paočnicom 11 iz staze gibanja stika 12 na produženju 10 spojnice. Ako se preložna osovina 23 postavi u položaj, koji odgovara manjem prenosnom odnošaju, odvede se ručka 15 u takav položaj, da pero 19 ima tendenciju, da dovede krak 13 sa stičnom paočnicom 11 u stazu gibanja stika 12 na produženju spojnice. Uredaj je po sebi poznatim načinom izведен tako, da se preloženje preložne osovine 23 može i kod nategnutih kočnica provesti, jer stična paočnica 11 zauzima položaj, određen preloženjem preložene osovine, čim mu je za to dana mogućnost kod odrešenja kočnice. Uredaj je također po sebi poznatim načinom izgrađen tako, da pero 19 djeluje suzdržavajući na preložni mehanizam u njegova oba preložna položaja. Obočje 9 provideno je na unutaranoj strani sa dva izdanka 9_b, koji služe kao stikovi za ograničenje gibanja ručke 15 u njezinim skrajnjim položajima.

Prednosti, koje se postizavaju opisanim uređajem, leže u tom, da je on jednostavan u konstrukciji i pouzdan u djelovanju, da žauzimlje samo malo prostora i da se može ugraditi u već postojeće kočno motkovlje sa najmanjim izmjenama. Jednostavna konstrukcija čini ne samo izradbu jeftinom, već poviđi sa sobom i to, da se kočna snaga kod kočenja preko manjeg prenosnog odnošaja po domičnoj i odmičnoj stičnoj paočnici 11 prevodi izravno u uzdužni smjer spojnica 6, dakle najkraćim putem i bez opterećenja ležišnih i preložnih dijelova stične paočnice. Stik 12 na spojnici lahko je namjestiv bez rastavljanja uređaja, n.pr. za prilagođenje praznogohoda spojnica 6 vrijednosti, shodno za svaki naročiti slučaj. Radi toga, što uređaj iziskuje malo prostora, mogu se zahvatne točke raznih spojnica na kočnim poluga-

ma smjestiti blizu jedna do druge, što je katkada poželjno. Uz to se dade uređaj lahko ugraditi praktično uvezši kod svakog kočnog motkovlja, a da se ne sudari sa eventualno nazočnim napravama za udešenje zračnog prostora.

Patentni zahtevi:

1. Uređaj za prelaganje prevodnog odnosa kod voziličnih kočnica, osobito kočnica na željezničkim kolima, sa na raznim točkama kočnih poluga zahvaćajućim spojnicama, koje imaju stanoviti praznophod i od koje jedna određuje veći, a druga manji prevodni odnos, koji se potonji udešava primicanjem preloživog stika i uslijed toga nastalog smanjenja praznophoda potonje spojnice, naznačen tim, da je oboće (9), u kojem je smješten preloživi stik (11), okretljivo spojen sa kočnom polugom (4) pomoću svornika (8), pomoću kojega je svornik i spojnice (6) uz praznophod spojena sa kočnom polugom (4), pri čem je oboće vođeno po produženju (10) spojnice, koje prolazi krozanj, na kojem je produženju smješten za ujamno djelovanje sa domičnim i odmičnim stikom (11) određeni stik (12) pretpostavno u obliku na kraju produženja (10) motke namjestivo zašarafljene matice.

2. Uredaj prema zahtjevu 1, naznačen tim, da je domični i odmični stik (11) nošen po kraku (13), koji je smješten u obočju (8) okolo osovine (14) paralelne sa produženjem (10) motke.

3. Uredaj prema zahtjevu 1 i 2, naznačen tim, da je osovina (14) spojena sa preložnom osovinom (23) pomoću motkovlja, u koje je ukopčana kutna poluga (22), okretljivo smještena na čepu (21) poluge (4) čvrste točke, koja nosi uređaj.

Fig. 1

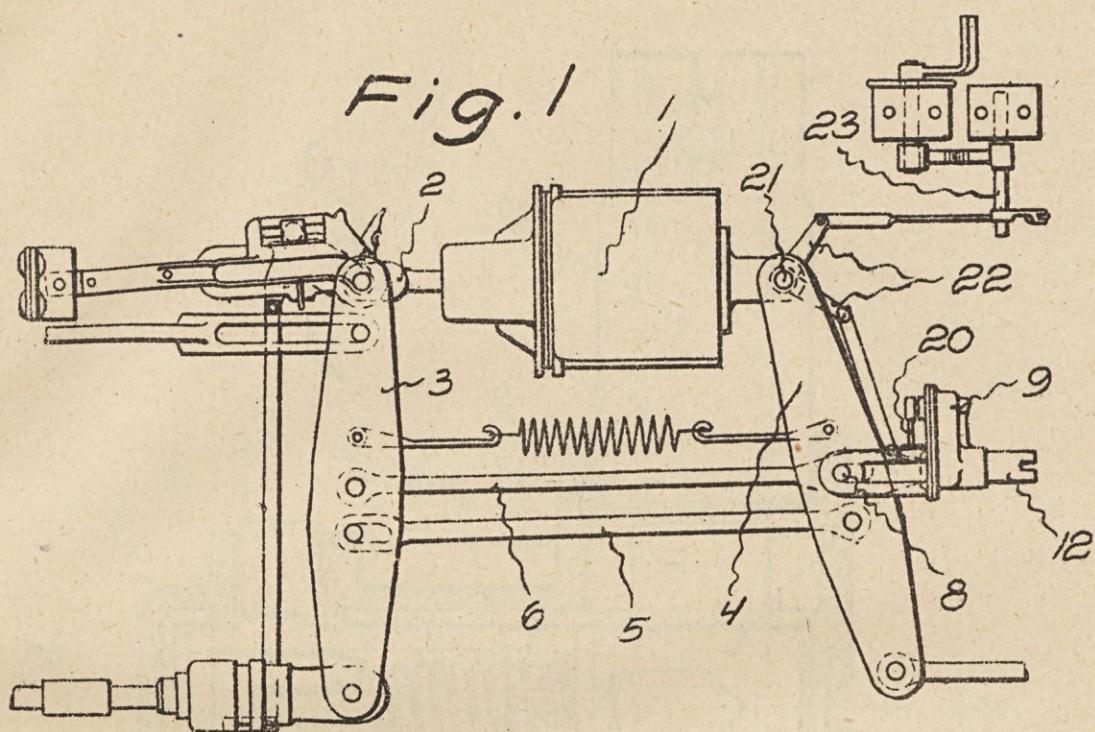

Fig. 5

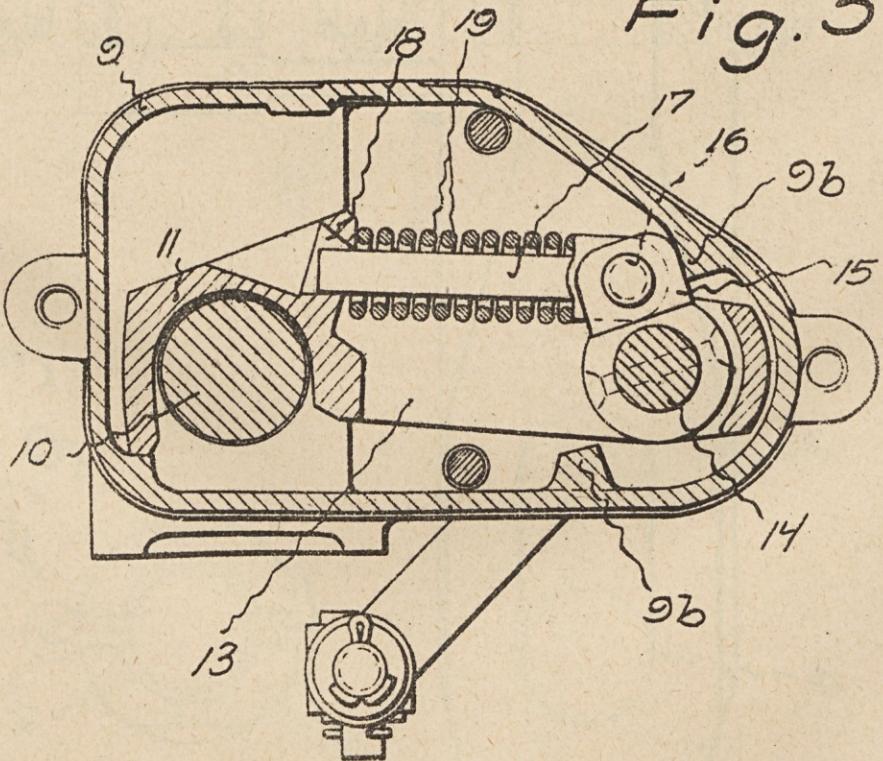

Fig. 2

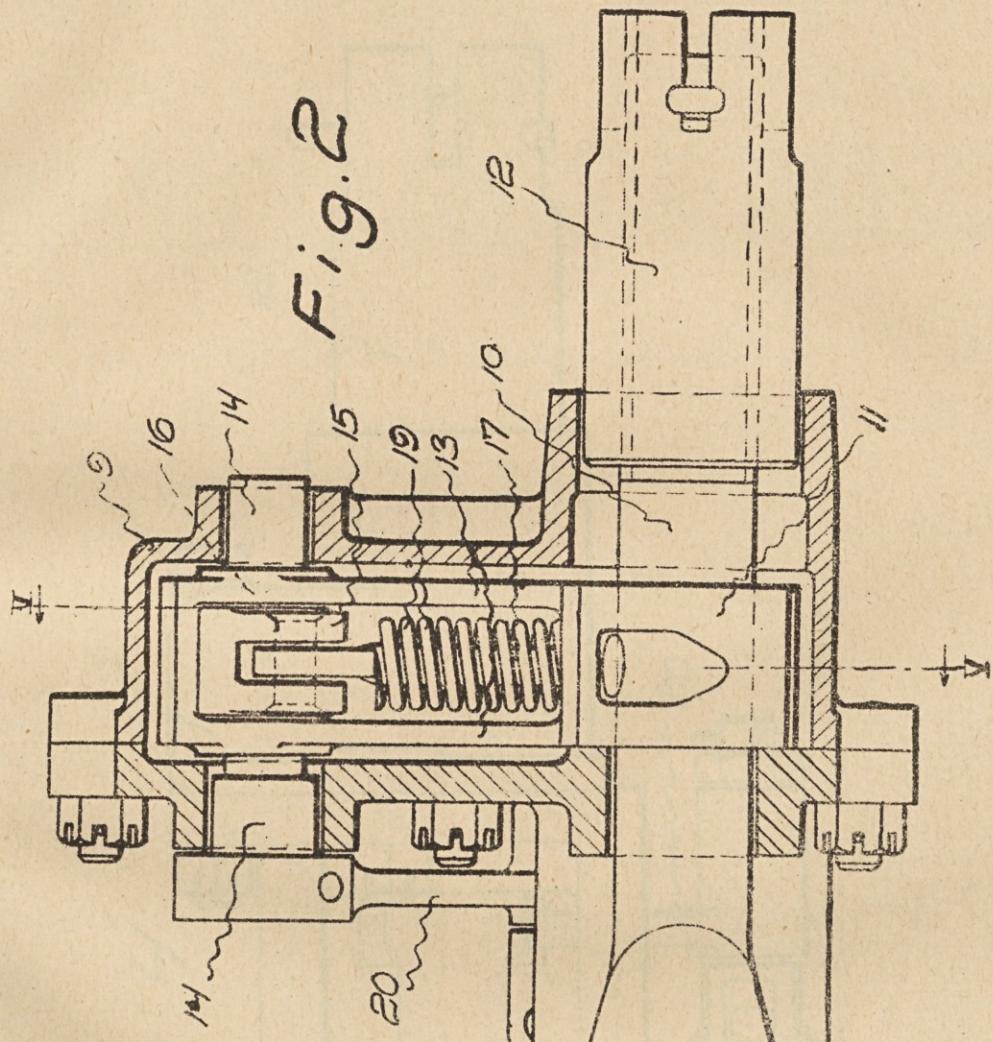

Fig. 3

